

2019

M.A.

2nd Semester Examination

SANSKRIT

PAPER – SAN – 202

Full Marks :50

Time : 2 Hours

Answer all questions

*The figures in the right hand margin indicate marks**Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable**Illustrate the answers wherever necessary*सर्वे प्रश्नाः सुरगिरा समाधेयाः।

1.i)प्रश्नद्वयं समाधेयम्

2X2

क)हर्ष्यनुभवः इत्यत्र यकारस्य द्वित्वं कतं भवति?

ख) गव्यूतिः इत्यस्य कोऽर्थः?

ग) प्रगृह्यसंज्ञाविधायकं सूत्रमेकं विलिख्य तस्यार्थः प्रतिपादनीयः।

घ)टिसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ? सोदाहरणं तस्यार्थः निरूपणीयः।

ii)प्रश्नद्वयं समाधेयम्

2X2

क)पूर्वसूत्रेण सिद्धे समासग्रहणं नियमार्थम्—इत्यत्र नियमपदेन किं बोध्यते?

ख) ड्याप्प्रातिपदिकात् इत्यत्र ड्याप्ग्रहणं किमर्थम् ?

ग) राम+जस् इत्यत्र सकारस्य कथं न इत्वम्?

घ) अपृक्तं नाम किम् ?

(Turn Over)

2.i)प्रश्नद्वयं समाधेयम्

4X2

क) सुद्ध्युपास्यः इत्यत्र ससूत्रं सन्धिप्रकारः प्रदर्शयताम्।

ख)वृद्धिरेचि सूत्रं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्।

ग) वान्तो यि प्रत्यते इत्यस्य कः आशयः?

घ)हरे+ एहि इत्यत्र सन्धिकार्ये किं रूपं स्यात् ? हर+ एहि इत्यत्र गुणैकादेशो भवेन्नेति कथय।

ii)प्रश्नद्वयं समाधेयम्

4X2

क) आदेशप्रत्यययोः सूत्रं सप्रसङ्गं व्याख्यायताम्।

ख) रामान् इत्यस्य ससूत्रं साधनप्रक्रिया प्रदर्शयताम्।

ग) सर्वे इत्यस्य ससूत्रं साधनप्रक्रिया प्रदर्शयताम्।

घ) नामि इत्यनेन आरम्भसामर्थ्यात् परिभाषा कथं बाधते ?

3.कयोश्चिद् द्वयोः उत्तरं लेख्यम् -

8X2

क)सूत्रद्वयं व्याख्येयम्-स्थानिवदादेशोऽनल्विधौ , अदसो मात्।

अथवा

पुरस्तादपवादन्यायेनेयं वृद्धिः एङि पररूपम् इत्यस्यैव बाधिका, न तु ओमाङोश्च इत्यस्य—दीक्षितवचनस्यास्य तात्पर्यं स्पष्टीक्रियताम्।

ख) अङ्गसंज्ञाविधायके सूत्रे विधिपदस्य उपादाने किं तात्पर्यं सोदाहरणम् आलोच्यताम्।

अथवा

सन्निपातः लक्षणविधिरनिमित्तं तद्विधातस्य सोदाहरणमस्याशयः स्पष्टीक्रियताम्।

(Internal Assessment :10 marks)

समाप्तम्